

DE APOCALYPS ONTHULD

*waarin de verborgenheden die daar voorzegd zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.*

VIJFDE HOOFDSTUK

1. *En ik zag in de rechterhand van Degene Die op de troon zat, een Boek geschreven van binnen en van buiten, verzegeld met zeven zegels.*
2. *En ik zag een sterke engel, verkondigende met een grote stem: Wie is waardig het Boek te openen en zijn zegels los te maken.*
3. *En niemand kon in de hemel, noch op de aarde, noch onder de aarde, het Boek openen en het inzien.*
4. *En ik weende zeer, dat niemand waardig gevonden was om het Boek te openen en te lezen, noch het in te zien.*
5. *En een van de ouderen zei tot mij: Ween niet; zie, overwonnen heeft de Leeuw Die is vanuit de stam van Jehudah, de Wortel Davids, om het Boek te openen en zijn zeven zegels los te maken.*
6. *En ik zag en zie, in het midden van de troon en van de vier levende wezens en in het midden van de ouderen, een Lam, staande evenals gedood, hebbende zeven hoornen en zeven ogen, welke zijn de zeven geesten Gods, uitgezonden tot de gehele aarde.*
7. *En Het kwam en nam het Boek vanuit de rechterhand van Degene Die op de troon zat.*
8. *En toen Het genomen had het Boek, vielen de vier levende wezens en de vierentwintig ouderen neder voor het Lam, hebbende eenieder citers en gouden fiolen vol reukwerken, welke zijn de gebeden van de heiligen.*
9. *En zij zongen een nieuw lied, zeggende: Waardig zijt Gij om het Boek te nemen en zijn zegels te openen, omdat Gij gedood zijt en ons voor God hebt vrijgekocht en verlost in Uw bloed, vanuit alle stam en tong en volk en natie.*
10. *En Gij hebt ons voor onze God gemaakt tot koningen en priesters en wij zullen regeren op de aarde.*
11. *En ik zag en ik hoorde een stem van vele engelen rondom de troon en de levende wezens en de ouderen en hun getal tienduizenden van tienduizenden en duizenden van duizenden.*
12. *Zeggende met een grote stem: Waardig is het gedode Lam om te ontvangen de mogendheid en de rijkdommen en de wijsheid en de eer en de heerlijkheid en de zegen.*
13. *En al het geschapene, dat is in de hemel en op de aarde en onder de aarde en in de zee, de dingen die zijn en alle dingen die daarin zijn, hoorde ik zeggen: Hem Die op de troon zit en het Lam, zij de zegen en de eer en de heerlijkheid en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen.*
14. *En de vier levende wezens zeiden: Amen; en de vierentwintig ouderen vielen neder en aanbaden de Levende tot in de eeuwen der eeuwen.*

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk.

Dat de Heer in het Goddelijk Menselijke het gericht zal houden vanuit het Woord en volgens dit, omdat Hijzelf het Woord is; en dat dit erkend is door allen in de drie hemelen.

De inhoud van de afzonderlijke verzen.

En ik zag in de rechterhand van Degene Die op de troon zat, een Boek geschreven van binnen en van buiten, betekent de Heer ten aanzien van Zijn Goddelijke Zelf uit het eeuwige, in Wie de almacht en de alwetendheid is en Die het Woord is; verzegeld met zeven zegels, betekent dit geheel en al verborgen voor engel en mens; en ik zag een sterke engel, verkondigende met een grote stem, betekent het Goddelijk Ware uit de Heer diep invloeiend bij de engelen en de mensen; wie is waardig het Boek

te openen en zijn zegels los te maken, betekent, wie is in de macht om te kennen de staten van de levens van allen in de hemelen en op aarde en eenieder te richten volgens zijn staat; en niemand kon in de hemel, noch op de aarde, noch onder de aarde, betekent dat niemand het kon in de hogere hemelen noch in de lagere hemelen; het Boek openen, betekent de staten van het leven van eenieder kennen en eenieder volgens zijn staat richten; noch het inzien, betekent niet in het minst; ik weende zeer, dat niemand waardig gevonden was om het Boek te openen en te lezen, noch het in te zien, betekent de smart van het hart, dat indien niet iemand het kon, allen zouden vergaan; en een van de ouderen zei tot mij: Ween niet, betekent de vertroosting; zie, overwonnen heeft de Leeuw Die is vanuit de stam van Jehudah, de Wortel Davids, betekent de Heer, dat Hij vanuit eigen macht de hellen heeft onderworpen en alle dingen in de orde heeft teruggebracht toen Hij in de wereld was, door het Goddelijk Goede, verenigd met het Goddelijk Ware in Zijn Menselijke; om het Boek te openen en zijn zeven zegels los te maken, betekent hier wat het eerder betekent; en ik zag en zie, in het midden van de troon en van de vier levende wezens en in het midden van de ouderen, betekent uit de binnenste dingen en daaruit in alle dingen van de hemel, van het Woord en van de Kerk; een Lam, staande evenals gedood, betekent de Heer ten aanzien van het Menselijke dat niet in de Kerk als Goddelijk wordt erkend; hebbende zeven hoornen, betekent Zijn almacht; en zeven ogen, betekent Zijn alwetendheid en Goddelijke Wijsheid; welke zijn de zeven geesten Gods, uitgezonden tot de gehele aarde, betekent dat vanuit haar is het Goddelijk Ware in het algehele wereldrond waar godsdienst is; en Het kwam en nam het Boek vanuit de rechterhand van Degene Die op de troon zat, betekent dat de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke het Woord is en dat dit is vanuit Zijn Goddelijke in Hemzelf en dat Hij dus vanuit Zijn Goddelijk Menselijke het gericht zal houden; en toen Het genomen had het Boek, betekent toen de Heer het op Zich nam om het gericht te houden en daardoor alle dingen in de hemelen en op aarde in de orde terug te brengen; vielen de vier levende wezens en de vierentwintig ouderen neder voor het Lam, betekent de vernedering en de aanbidding van de Heer vanuit de hogere hemelen; hebbende eenieder citers, betekent de belijdenis van het Goddelijk Menselijke van de Heer vanuit de geestelijke ware dingen; en gouden fiolen vol reukwerken, betekent de belijdenis van het Goddelijk Menselijke van de Heer vanuit de geestelijke goede dingen; welke zijn de gebeden van de heiligen, betekent de gedachten die van het geloof zijn vanuit de aandoeningen die van de naastenliefde zijn bij hen die vanuit de geestelijke goede en ware dingen de Heer vereren; en zij zongen een nieuw lied, betekent de erkenning en de verheerlijking van de Heer, dat Hij alleen, is de Rechter, de Verlosser en de Heiland, dus de God van hemel en aarde; zeggende: Waardig zijt Gij om het Boek te nemen en zijn zegels te openen, betekent hier wat het eerder betekent; omdat Gij gedood zijt en ons voor God hebt vrijgekocht en verlost in Uw bloed, betekent de bevrijding uit de hel en de zaliging door de verbinding met Hem; vanuit alle stam en tong en volk en natie, betekent dat degenen door de Heer zijn verlost, die in de Kerk of in de een of andere godsdienst in de ware dingen ten aanzien van de leer en in de goede dingen ten aanzien van het leven zijn; en Gij hebt ons voor onze God gemaakt tot koningen en priesters, betekent dat zij uit de Heer in de wijsheid vanuit de Goddelijke ware dingen en in de liefde vanuit de Goddelijke goede dingen zijn; en wij zullen regeren op de aarde, betekent en zij zullen zijn in Zijn rijk, Hij in hen en zij in Hem; en ik zag en ik hoorde een stem van vele engelen rondom de troon en de levende wezens en de ouderen, betekent de belijdenis en de verheerlijking van de Heer door de engelen van de lagere hemelen; en hun getal was tienduizenden van tienduizenden en duizenden van duizenden, betekent allen in de ware dingen en in de goede dingen; zeggende met een grote stem: Waardig is het gedode Lam om te ontvangen de mogendheid en de rijkdommen en de wijsheid en de eer en de heerlijkheid, betekent de belijdenis vanuit het hart, dat de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke heeft: de almacht, de alwetendheid, het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware; en de zegen, betekent al die dingen in Hem en uit Hem in hen; en al het geschapene, dat is in de hemel en op aarde en onder de aarde en in de zee, de dingen die zijn en alle dingen die daarin zijn, hoorde ik zeggen, betekent de belijdenis en de verheerlijking van de Heer door de engelen van de laagste hemelen; Hem Die op de troon zit en het Lam, zij de zegen en de eer en de heerlijkheid en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen, betekent dat in de Heer uit het eeuwige en vandaar in Zijn Goddelijk Menselijke, is het al van de hemel en van de Kerk, het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware en de Goddelijke Macht en uit Hem in hen; en de vier levende wezens zeiden: Amen, betekent de Goddelijke bevestiging vanuit het Woord; en de vierentwintig ouderen vielen neder en aanbaden de Levende tot in de eeuwen der eeuwen, betekent de vernedering vóór de Heer en vanuit de vernedering de aanbidding van Hem door allen in de hemelen, uit Wie en In Wie het eeuwige Leven is.

DE ONTVOUWING

256. En ik zag in de rechterhand van Degene Die op de troon zat, een Boek geschreven van binnen en van buiten, betekent de Heer ten aanzien van Zijn Goddelijke Zelf uit het eeuwige, Wie de almacht en de alwetendheid is en Die het Woord is, Die ook de staat van het leven van allen in de hemelen en op aarde, in elk bijzondere en in elk algemene vanuit Zichzelf kent.

Onder Hem Die op de troon zat, wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijke Zelf, waar vanuit Zijn Menselijke is, want er volgt dat het Lam het Boek nam uit de rechterhand van Degene Die op de troon zat, vers 7 en onder het Lam wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijk Menselijke; onder het Boek geschreven van binnen en van buiten, wordt het Woord verstaan in elk bijzondere en in elk algemene, onder van binnen in elk bijzondere en onder van buiten in elk algemene; onder van binnen en van buiten wordt ook verstaan de innerlijke zin van het Woord, die geestelijk is en de uiterlijke zin ervan, die natuurlijk is; onder de rechterhand wordt Hijzelf verstaan ten aanzien van de almacht en de alwetendheid, omdat gehandeld wordt over de onderzoeking van allen in de hemel en op aarde, over wie het Laatste Gericht zal zijn en over de afscheiding van hen. Dat de Heer als het Woord de staten van het leven van allen in de hemelen en op aarde uit Zichzelf weet, is omdat Hij het Goddelijk Ware Zelf is en het Goddelijk Ware Zelf kent vanuit Zichzelf alle dingen; maar dit is een verborgenheid, die in het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’ is onthuld.

Dat de Heer ten aanzien van het Goddelijke Zelf uit het eeuwige het Woord is geweest, dat wil zeggen, het Goddelijk Ware, blijkt uit deze teksten bij Johannes: *‘In de aanvang was het Woord en het Woord was bij God en God was het Woord’*, (Johannes 1:1); en dat de Heer ook ten aanzien van het Menselijke het Woord is geworden, bij dezelfde: *‘En het Woord is Vlees geworden’*, (Johannes 1:4); daaruit kan vaststaan wat daaronder wordt verstaan dat het Boek was in de rechterhand van Degene Die op de troon zat en dat het Lam het Boek daaruit nam, vers 7.

Aangezien de Heer het Woord is en het Woord het Goddelijk Ware is, dat in het algemeen de hemel en de Kerk maakt en in het bijzonder de engel, zodat in hem de hemel zal zijn en de mens opdat in hem de Kerk zal zijn en omdat het Woord hier wordt verstaan onder het Boek, waar vanuit en volgens welke allen gericht moeten worden, wordt daarom hier en daar gezegd ‘in het Boek geschreven worden, vanuit het Boek gericht worden, uit het Boek gedelgd worden’ waar over de staat van iemands eeuwige leven wordt gehandeld, zoals in volgende plaatsen: *‘De Oude der dagen zette Zich tot het gericht en de Boeken werden geopend’*, (Daniël 7:10).

‘Elk volk zal weggerukt worden, al wie gevonden wordt geschreven te zijn in het Boek’, (Daniël 12:1). *‘Mijn been was voor u niet verholen, op uw Boek zijn alle dagen geschreven en niet één ervan ontbreekt’*, (Psalm 139:15,16).

‘Mozes zei: Veeg mij, ik bid U, uit het Boek dat Gij geschreven hebt; en Jehovah zei: Wie werkelijk tegen Mij gezondigd heeft, die zal Ik wegvegen uit het Boek’, (Exodus 32:32,33).

‘Laat hen uitgeveegd worden uit het Boek des levens en met de gerechten niet aangeschreven worden’, (Psalm 69:29).

‘Ik zag dat de Boeken geopend werden en een ander Boek werd geopend, hetwelk des levens is en de doden werden gericht naar de dingen die in het Boek geschreven waren, volgens hun werken; en indien iemand niet gevonden werd geschreven in het Boek des levens, die werd uitgeworpen in de poel des vuurs’, (Openbaring 20:12,15).

‘Niet zullen in het Nieuwe Jeruzalem binnenschrijven tenzij zij die geschreven zijn in het Boek des levens van het Lam’, (Openbaring 21:27).

‘Allen zullen het beest aanbidden, welker namen niet zijn geschreven in het Boek des levens van het Lam’, (Openbaring 13:8; 17:8).

Dat onder het Boek het Woord wordt verstaan, bij David: *‘In de rol des Boeks is van Mij geschreven’*, (Psalm 40:8); en bij Ezechiël: *‘Ik zag en zie, er was een hand tot mij uitgezonden en in dezelve de rol eens Boeks, beschreven voor en achter’*, (Ezechiël 2:9,10).

‘Het Boek der woorden van Jesaja’, (Lukas 3:4).

‘Het Boek der psalmen’, (Lukas 20:42).

257. Verzegeld met zeven zegels, betekent dat dit geheel en al verborgen is voor engelen en mensen.

Dat met een zegel verzegeld, betekent verborgen, is duidelijk; vandaar betekent verzegeld met zeven zegels geheel en al verborgen; zeven immers betekent alles, nr. 10, dus eveneens geheel en al; dat het geheel en al verborgen was voor de engel en de mens, wordt direct erna gezegd met deze woorden: ‘En niemand in de hemel, noch op de aarde, noch onder de aarde, kon het Boek openen en lezen, noch hetzelfde inzien’, vers 3,4; zodanig is het Boek voor allen, voor wie het Lam, dat wil zeggen, de Heer, het niet opent; omdat hier wordt gehandeld over de onderzoeking van allen vóór het Laatste Gericht, zijn het de staten van de levens van allen in het algemeen en in het bijzonder, die geheel en al verborgen zijn.

258. En ik zag een sterke engel, verkondigende met een grote stem, betekent het Goddelijk Ware uit de Heer diep invloeiend in het denken van de engelen en van de mensen en de navorsing. Onder de verkondigende engel wordt in de geestelijke zin de Heer verstaan, omdat een engel uit zich niet verkondigt en leert, maar uit de Heer, niettemin zoals uit zich; een sterke engel wordt er gezegd, omdat het met macht is en wat met macht wordt verkondigd, vloeit diep in het denken in; de grote stem betekent het Goddelijk Ware uit de Heer in de macht of in de kracht; dat het ook de navorsing betekent, is omdat hij vraagt: ‘Wie is waardig het Boek te openen’, zoals nu volgt.

259. Wie is waardig het Boek te openen en zijn zegels los te maken, betekent wie is in de macht om te kennen de staten van het leven van allen in de hemelen en op aarde en te richten eenieder volgens zijn eigen staat.

Wie is waardig, betekent wie kan of wie is in de macht; het Boek openen en zijn zegels los maken, betekent hier de staten kennen van de levens van allen in de hemelen en op aarde en eveneens eenieder richten volgens zijn staat, want wanneer het Boek wordt geopend, vindt een onderzoek plaats naar de hoedanigheid van hen en daarna de uitspraak of het oordeel, vergelijkbaar zoals een rechter doet met het wetboek en vanuit dit recht spreekt; dat met het Boek openen het onderzoek wordt aangeduid daarnaar hoedanig de staat van het leven is bij allen en de afzonderlijke mens, blijkt uit het volgende hoofdstuk, waar beschreven wordt wat er gezien werd, toen het Lam de zeven zegels ervan in hun volgorde opende.

260. En niemand kon in de hemel, noch op de aarde, noch onder de aarde, betekent dat niemand het kon in de hogere hemelen en in de lagere hemelen.

Onder ‘in de hemel, op de aarde en onder de aarde’ wordt verstaan in de hogere en lagere hemelen, zoals eveneens eerder in vers 13, waar dit staat: ‘En al het geschapene, dat in de hemel is, op de aarde en onder de aarde en in de zee, de dingen die zijn en daarin alle dingen, hoorde ik zeggen’; omdat hij hen allen hoorde zeggen, is het duidelijk dat het engelen en geesten waren die spraken; Johannes was ook in de geest, zoals hijzelf in het voorgaande hoofdstuk 4, vers 2 zegt, in welke staat niet een andere aarde aan hem verscheen dan de aarde van de geestelijke wereld; er zijn daar immers aarden zoals in de natuurlijke wereld, zoals kan vaststaan uit de beschrijving van die wereld in het werk ‘Hemel en Hel’ en verder in ‘de Voortzetting aangaande de Geestelijke Wereld’, nrs. 32 tot 38.

De hogere hemelen daar verschijnen op bergen en heuvels, de lagere hemelen op de landen beneden en de laatste hemelen als het ware onder de landen; de hemelen immers zijn uitspansels, het ene boven het andere en elk uitspansel is zoals een aarde onder de voeten van hen die daar zijn; het bovenste uitspansel is zoals het hoofd van een berg; het tweede uitspansel is daaronder, maar strekt zich breder uit aan de zijden en rondom en het laagste uitspansel is nog breder en omdat dit onder het tweede is, zijn daar degenen die onder de aarde zijn; de drie hemelen verschijnen ook zo aan de engelen die in de hogere hemelen zijn, omdat de twee aan hen verschijnen onder hen; evenzo dus aan Johannes, omdat hij bij hen was, want hij was tot hen opgeklommen, zoals blijkt uit hoofdstuk 4, vers 1, waar gezegd wordt ‘Klim hierheen op en Ik zal u tonen de dingen die na dezen geschieden moeten’.

Wie niet iets weet over de geestelijke wereld en over de aarden of landen daar, kan geenszins weten wat er wordt verstaan onder ‘onder de aarde’; evenmin wat onder de lagere dingen van de aarde in het Woord, zoals bij Jesaja: ‘Zingt, gij hemelen, jubelt, gij lagere dingen van de aarde, dreunt, gij bergen, met gezang, omdat Jehovah Jakob heeft verlost’, (Jesaja 44:23) en elders.

Wie ziet niet, dat daar de aarden of de landen van de geestelijke wereld worden verstaan; niet enig mens immers woont in de natuurlijke wereld onder de aarde of de landen.

261. Het Boek openen; dat dit betekent de staten van het leven van allen kennen en eenieder volgens zijn eigen staat richten, blijkt uit wat eerder in nr. 259 is ontvouwd.

262. Noch dit inzien, betekent niet in het minst.

Aangezien met het Boek openen wordt aangeduid de staten van het leven van allen kennen, wordt met het inzien ervan, aangeduid de hoedanigheid van de staat van leven van iemand; en daarom wordt met ‘niemand kon het Boek openen, noch hetzelfde inzien’ aangeduid dat zij het niet in het minst kunnen; alleen de Heer immers ziet de staat van eenieder van binnensten tot buitensten en verder hoedanig de mens is geweest vanaf de kindertijd tot de ouderdom toe en hoedanig hij zijn zal tot in het eeuwige, en ook welke plaats hij zal krijgen in de hemel of in de hel; en dit ziet de Heer in één ogenblik en vanuit Zichzelf, omdat Hij het Goddelijk Ware Zelf of het Woord is; de engelen echter en de mens zien niet het minste, omdat zij eindig zijn en de eindigen zien slechts weinige en de uiterlijke dingen en zelfs zien zij niet eens deze uit zich, maar uit de Heer.

263. En ik weende zeer, dat niemand waardig gevonden was om het Boek te openen en te lezen, noch het in te zien, betekent de smart van het hart, dat indien niet iemand het kon, allen zouden vergaan. Dat zeer wenen is smart in het hart voelen, is duidelijk; dat het van harte smartte had als oorzaak dat anders allen zouden moeten vergaan; want indien niet door het Laatste Gericht alle dingen in de hemelen en op aarde in orde werden teruggebracht, zou het niet anders kunnen; er wordt immers in de Openbaring gehandeld over de laatste staat van de Kerk, wanneer haar einde er is en hoedanig deze staat is, wordt door de Heer met deze woorden beschreven: *‘Er zal een zodanige grote verdrukking wezen, hoedanige niet is geweest van het begin der wereld tot nu toe en ook niet zijn zal; en daarom, indien die dagen niet verkort werden, niet enig vlees zou behouden worden’*, (Mattheüs 24:21,22); deze dingen gaan over de laatste tijd van de Kerk, wanneer het gericht plaatsvindt.

Dat de staat van de Kerk heden zodanig is, kan alleen al vanuit deze dingen gekend worden, dat in het grootste deel van de christelijke wereld er zijn die de Goddelijke mogendheid van de Heer op zich hebben overgedragen en zoals goden vereerd willen worden en die dode mensen aanroepen en nauwelijks iemand daar de Heer; en dat de overigen van de Kerk, God drie en de Heer twee maken en de zaliging stellen niet in de verbetering van het leven, maar in bepaalde woorden, met een devote zucht uitgesproken; en dus niet in de boetedoening, maar in het vertrouwen dat zij gerechtvaardigd en geheiligd worden, als zij slechts de handen vouwen en omhoog zien en een plechtige formule bidden.

264. En een van de ouderen zei tot mij: Ween niet; dat dit de vertroosting betekent, is duidelijk.

265. Zie, overwonnen heeft de Leeuw, betekent de Heer, dat Hij vanuit eigen macht de hellen heeft onderworpen en alle dingen in de orde heeft teruggebracht toen Hij in de wereld was.

Dat de Leeuw het Goddelijk Ware van het Woord ten aanzien van de macht betekent, zie eerder in nr. 241; en omdat de Heer het Goddelijk Ware Zelf of het Woord is, wordt Hij daarom Leeuw genoemd. Dat de Heer, toen Hij in de wereld was, de hellen heeft onderworpen en alle dingen in de hemelen in de orde heeft teruggebracht en tevens Zijn Menselijke heeft verheerlijkt, zie nr. 67; en hoe Hij dit gedaan heeft, in ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’, nrs. 12-14; daaruit blijkt wat er verstaan wordt onder ‘de Leeuw heeft overwonnen’.

266. Die is vanuit de stam van Jehudah, de Wortel Davids, betekent door het Goddelijk Goede verenigd met het Goddelijk Ware in Zijn Menselijke.

Onder Jehudah wordt in het Woord verstaan de Kerk die in het goede van de liefde tot de Heer is en in de hoogste zin de Heer ten aanzien van het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde; en onder David wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijk Ware van de Goddelijke Wijsheid; dat dit Ware onder David wordt verstaan, zie het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer’, nr. 43,44; en dat dit Goede onder Jehudah wordt verstaan, zie de nrs. 96, 182, 350; hieruit blijkt, dat met ‘Zie, overwonnen heeft de Leeuw, Die is vanuit de stam van Jehudah, de Wortel Davids’ wordt aangeduid dat de Heer de hellen heeft overwonnen en alle dingen in de orde heeft teruggebracht door het Goddelijk Goede verenigd met het Goddelijk Ware in Zijn Menselijke. Dat dit de zin van die woorden is, kan men niet zien in de letterlijke zin, maar alleen dat Hijzelf Diegene is die vanuit de stam van Jehudah en vanuit Davids nakomelingschap in de wereld is geboren;

toch bevatten die zelfde woorden een geestelijke zin in zich, waarin onder de namen van personen zaken worden verstaan, zoals hier en daar eerder is gezegd; dus onder Jehudah niet Jehudah, noch onder David, David, maar onder Jehudah de Heer ten aanzien van het Goddelijk Goede en onder David de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware; vandaar is het, dat die zin daaruit voortvloeit; dat die zin hier uiteengezet wordt, is omdat de Openbaring ten aanzien van de geestelijke zin nu wordt geopend.

267. Om het Boek te openen en zijn zeven zegels los te maken, betekent kennen de staten van de levens van allen in de hemelen en op aarde en richten eenieder volgens zijn eigen staat, zoals eerder in de nrs. 258, 259.

268. En Ik zag en zie in het midden van de troon en van de vier levende wezens en in het midden van de ouderen, betekent uit de binnenste dingen en daaruit in alle dingen van de hemel, van het Woord en van de Kerk.

In het midden betekent in de binnenste dingen en van daaruit in alle dingen, nr. 44; de troon betekent de hemel, nr. 14; de vier levende wezens of de cherubim betekenen het Woord, nr. 239; en de vierentwintig ouderen betekenen de Kerk ten aanzien van alle dingen ervan, nrs. 233, 251; hieruit volgt dat met ‘in het midden van de troon en van de vier levende wezens en in het midden van de ouderen’, wordt aangeduid, uit de binnenste dingen in alle dingen van de hemel, van het Woord en van de Kerk.

269. Een Lam, staande evenals gedood, betekent de Heer ten aanzien van het Menselijke niet in de Kerk als Goddelijk erkend.

Onder het Lam wordt in de Openbaring verstaan de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, en onder het Lam gedood, dat Zijn Menselijke niet in de Kerk is erkend als Goddelijk; eerder in, (Openbaring 1:8) waar gezegd wordt: *“Ik ben dood geweest, en zie, Ik ben levend tot in de eeuwen der eeuwen”*, waaronder wordt verstaan dat de Heer in de Kerk is veronachtzaamd en Zijn Menselijke als Goddelijk niet erkend, nr. 59; dat dit zo is, zie hierna in nr. 294.

Aangezien dus de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke onder het Lam wordt verstaan en van Dit wordt gezegd, dat Het nam het Boek uit de rechterhand van Hem die op de troon zat en daarna dat Het dit opende en de zeven zegels ervan losmaakte en aangezien dit niemand onder de stervelingen kon, maar alleen God, zo volgt daaruit dat onder het Lam de Heer wordt verstaan ten aanzien van het Goddelijk Menselijke en onder gedood dat Hij niet erkend is als God ten aanzien van Zijn Menselijke.

270. Hebbende zeven hoornen, betekent Zijn almacht.

Meermalen wordt de hoorn in het Woord genoemd en daarmee wordt overal de macht aangeduid; en daarom wordt waar hoorn wordt gezegd met betrekking tot de Heer, de almacht aangeduid; dat gezegd wordt zeven hoornen, is omdat zeven alles betekent, nr. 10, dus de almacht.

Dat de hoorn de macht betekent en wanneer het de Heer betreft, de almacht, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: ‘Gij die zich over niets verblijden, die zeggen: Hebben wij niet door onze sterkte ons hoornen genomen’, (Amos 6:13).

‘Ik heb tot de goddelozen gezegd: Verheft de hoorn niet; verheft uw hoorn niet in de hoogte; Ik zal alle hoornen der goddelozen afhouden; de hoornen van de gerechte zullen verhoogd worden’, (Psalm 75:5,6,10).

‘Jehovah heeft de hoorn van uw vijanden verhoogd’, (Klaagliederen 2:17).

‘Moabs hoorn is afgesneden en zijn arm is verbroken’, (Jeremia 48:25).

‘Gij verdringt met de zijde en met de schouder en met uw hoornen stoot gij alle zwakke schapen’, (Ezechiël 34:21).

‘Jehovah heeft de hoorn Zijns volks verhoogd’, (Psalm 148:14).

‘Jehovah God Zebaoth, het sieraad hunner sterkte, heeft onze hoorn verhoogd’, (Psalm 89:18).

‘De glans van Jehovah God zal zijn zoals het licht, hoornen zijn Hem vanuit Zijn hand en daar is de verbergende Zijner sterkte’, (Habakuk 3:4).

‘Mijn arm zal David versterken en in Mijn naam zal zijn hoorn verhoogd worden’, (Psalm 89:21,22,25).

‘Jehovah, mijn sterkte, mijn Rots, mijn Hoorn’, (Psalm 18:2,3; 2 Samuël 22:3).

‘Maak u op, dochter Zions, omdat Ik uw hoorn ijzer zal maken, opdat gij vele volken zult verpletteren’, (Micha 4:13).

‘Jehovah heeft in Zijn ontsteking de vesting der dochter van Jehudah vernietigd en afgehouden de gehele hoorn Israëls’, (Klaagliederen 2:2,3).

De machten worden ook aangeduid met de hoornen van de draak, (Openbaring 12:3); met *‘de hoornen van het beest, opklimmende vanuit de zee’*, (Openbaring 13:1); met *‘de hoornen van het scharlaken beest, waarop de vrouw zat’*, (Openbaring 17:3,7,12).

Met *‘de hoornen van de ram en de geitenbok’*, (Daniël 8:3-5,7-12,21,25); met *‘de hoornen van het beest opklimmende vanuit de zee’*, (Daniël 7:3,7,8,20,21,23,24); met *‘de vier hoornen, welke Jehudah en Israël verstrooid hebben’*, (Zacharia 1:18-21); met *‘de hoornen der altaren van de brandoffers en het reukwerk’*, (Exodus 27:2; 30:2,3,10); met deze dingen werd de macht van het Goddelijk Ware in de Kerk aangeduid; en omgekeerd werd met de hoornen van de altaren in Bethel aangeduid dat de macht zal vergaan, bij Amos: *‘Ik zal bezoeking doen over de overtredingen Israëls, Ik zal bezoeking doen over de altaren van Bethel, opdat afgehouden worden de hoornen des altaars en zij ter aarde vallen’*, (Amos 3:14).

271. En zeven ogen, betekent Zijn alwetendheid en Goddelijke Wijsheid.

Dat de ogen, wanneer over de Heer wordt gehandeld, Zijn Goddelijke Wijsheid betekenen zie de nrs. 48, 125; dus eveneens de alwetendheid; en dat zeven alles betekent en dit gezegd wordt over een heilige zaak, nr. 10; vandaar wordt met de zeven ogen van het Lam de Goddelijke Wijsheid van de Heer aangeduid, welke ook de alwetendheid is.

272. Welke zijn de zeven geesten Gods, uitgezonden tot de gehele aarde, betekent dat vanuit haar is het Goddelijk Ware in het gehele wereldrond waar godsdienst is.

De zeven geesten Gods zijn het Goddelijk Ware, voortgaande uit de Heer, nrs. 14, 155; dat *‘uitgezonden tot de gehele aarde’* is tot het gehele wereldrond waar godsdienst is, is duidelijk; waar immers godsdienst is, wordt geleerd dat God is en dat de duivel is en dat God het Goede zelf is en Degene uit Wie het goede is en dat de duivel het boze zelf is en degene uit wie het boze is; en dat, omdat zij tegengesteld zijn, het boze, omdat het uit de duivel is, geschuwd moet worden en dat het goede, omdat het uit God is, gedaan moet worden; vandaar dat voor zoveel als iemand het boze doet, hij de duivel liefheeft en tegen God handelt; zodanig Goddelijk Ware is er in het gehele wereldrond, waar enige godsdienst is; en daarom is er meer niet nodig dan te weten wat het boze is; dit weten ook allen die godsdienst hebben; de geboden immers van alle godsdiensten zijn zodanig als in de Decalogo of de Tien Geboden staan, namelijk dat men niet moet doden, niet moet hoereren, niet moet stelen, niet vals getuigen; dit zijn in het algemeen de Goddelijke Ware dingen, door de Heer uitgezonden tot de gehele aarde, zie het werk *‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’*, nrs. 101 tot 118; en daarom wordt hij die volgens die dingen leeft, omdat het Goddelijke Ware dingen zijn, of de geboden van God en vandaar van de godsdienst zijn, gezaligd; maar hij die slechts alleen leeft volgens die dingen, omdat het burgerlijke en zedelijke ware dingen zijn, wordt niet gezaligd; want de ontkenner van God kan ook zo leven, maar niet de belijder van God.

273. En Het kwam en nam het Boek vanuit de rechterhand van Degene Die op de troon zat, betekent dat de Heer ten aanzien van Zijn Goddelijk Menselijke het Woord is en dat dit is vanuit Zijn Goddelijke in Hemzelf en dat Hij dus vanuit Zijn Goddelijk Menselijke het gericht zal houden. Hier blijkt het duidelijk, dat Hij Die op de troon zat en het Lam, één Persoon zijn en dat onder Hem Die op de troon zat, verstaan wordt Zijn Goddelijke Zelf en onder het Lam Zijn Goddelijk Menselijke, want in het voorafgaande vers wordt gezegd, dat Johannes een Lam zag, staande in het midden van de troon en nu, dat Het het Boek nam van Hem Die op de troon zat.

Dat de Heer vanuit Zijn Goddelijk Menselijke het gericht zal houden, omdat Hij het Woord is, staat vast uit deze plaatsen: *‘Dan zullen zij zien het teken van de Zoon des Mensen; en zij zullen zien de Zoon des Mensen komende in de wolken des hemels met kracht en heerlijkheid’*, (Mattheüs 24:30).

‘Wanneer de Zoon des Mensen zal gezeten zijn op Zijn troon, om te richten de twaalf stammen Israëls’, (Mattheüs 19:28).

‘De Zoon des Mensen zal komen in de heerlijkheid Zijns Vaders en alsdan zal Hij eenieder vergelden naar zijn daden’, (Mattheüs 16:27).

‘Waakt te allen tijd, dat gij moogt waardig geacht worden om te staan vóór de Zoon des Mensen’, (Lukas 21:36).

‘In welke ure gij het niet meent, komt de Zoon des Mensen’, (Mattheüs 24:44).

‘De Vader richt niet iemand, maar heeft al het gericht de Zoon gegeven, omdat Hij de Zoon des Mensen is’, (Johannes 5:27); de Zoon des Mensen is de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke en Dit is het Woord dat *‘God was en Vlees geworden is’*, (Johannes 1:14).

274. En toen Het genomen had het Boek, betekent toen de Heer het op Zich nam om het gericht te houden en daardoor alle dingen in de hemelen en op aarde in de orde terug te brengen. Met het Boek nemen en dit openen, wordt aangeduid de staten van leven van allen onderzoeken en eenieder richten volgens zijn eigen staat, zoals eerder; hier wordt dus dat ‘Het het Boek genomen had’, aangeduid: het voornemen hebben om het Laatste Gericht te houden en omdat het Laatste Gericht plaatsvindt opdat alle dingen in de orde worden teruggebracht in de hemelen en op aarde, zo wordt ook dit aangeduid.

275. Vielen de vier levende wezens en de vierentwintig ouderen neder voor het Lam, betekent de vernedering en vanuit de vernedering de aanbidding van de Heer vanuit de hogere hemelen. Nu volgt daarop de verheerlijking van de Heer, want zoals eerder in nr. 263 is gezegd, indien niet de Heer nu het Laatste Gericht hield en daardoor alle dingen in de hemelen en op aarde in de orde terugbracht, zouden allen vergaan.

De verheerlijking van de Heer, welke nu volgt, geschiedt eerst uit de hogere hemelen, daarna uit de lagere hemelen en tenslotte uit de laagste hemelen; de verheerlijking uit de hogere hemelen, vers 8-10; uit de lagere hemelen vers 11,12; en uit de laagste hemelen, vers 13; en tenslotte de bevestiging en de aanbidding uit de hogere hemelen, vers 14.

De hogere hemelen worden daarom aangeduid met de vier levende wezens en de vierentwintig ouderen; want met de cherubim die de vier levende wezens zijn, in het midden van de troon, wordt de Heer ten aanzien van het Woord aangeduid; maar met de cherubim of de vier levende wezens, rondom de troon, wordt de hemel aangeduid ten aanzien van het Woord; er wordt immers gezegd, *‘dat in het midden van de troon en rondom de troon vier levende wezens werden gezien, vol ogen van voren en van achteren’*, (Openbaring 4:6); de hemelen immers zijn de hemelen krachtens de opneming van het Goddelijk Ware door het Woord uit de Heer.

Met de vierentwintig ouderen worden ook de engelen in de hogere hemelen aangeduid, aangezien die ouderen het naast rondom de troon waren, (Openbaring 4:4).

Dat nedervallen voor het Lam de vernedering is en vanuit de vernedering de aanbidding, is duidelijk.

276. Hebbende eenieder citers, betekent de belijdenis van het Goddelijk Menselijke van de Heer vanuit de geestelijke ware dingen.

Het is bekend dat de belijdenissen van Jehovah in de tempel van Jeruzalem met gezang en tevens met muziekinstrumenten werden gehouden, die overeenstemden; de instrumenten waren voornamelijk: trompetten, trommels, luiten en citers; de hemelse goede en ware dingen stemden overeen met de trompetten en de trommels en de geestelijke goede en ware dingen met de luiten en de citers; de overeenstemmingen waren met de klanken ervan; wat het hemels goede en ware is en wat het geestelijk goede en ware, zie het werk ‘Hemel en Hel’, nrs. 13-19, 20-28.

Dat de citers betekenen de belijdenissen van de Heer vanuit de geestelijke ware dingen, kan vaststaan uit deze plaatsen: *‘Belijdt Jehovah met de citer, psalmzingt Hem op de tiensnarige luit*, (Psalm 33:2,3). *‘Ik zal U belijden met de citer, o God, mijn God’*, (Psalm 43:3,4).

‘Ik zal U belijden met het instrument van de luit, ik zal U zingen met de citer, o Heilige Israëls’, (Psalm 71:22).

‘Wek mij op, gij luit en citer, ik zal U belijden onder de natiën, Heer’, (Psalm 57:8-10; 108:2-4).

‘Antwoordt Jehovah met belijdenis, psalmzingt onze God met de citer’, (Psalm 147:7).

‘Het is goed Jehovah te belijden op de luit en op de tokkelslag met de citer’, (Psalm 92:2-4).

‘Juicht Jehovah, gij gehele aarde, zingt Jehovah, met de citer, met de citer en met de stem des gezangs’, (Psalm 98:4-6) en in vele andere plaatsen, zoals in, (Psalm 49:5; 137:1,2; Job 30:31; Jesaja 24:7-9; 30:31,32; Openbaring 14:2; 18:22).

Aangezien de citer overeenstemde met de belijdenis van de Heer en de boze geesten haar niet uithouden, verjoeg daarom David met de citer de boze geest uit Saul, (1 Samuël 16:14-16, 23). Dat het niet citers waren, maar dat de belijdenissen van de Heer door Johannes werden gehoord zoals citers, zie nr. 661.

277. En gouden fiolen vol reukwerken, betekent de belijdenis van het Goddelijk Menselijke van de Heer vanuit de geestelijke goede dingen.

Dat het reukwerk de eredienst vanuit de geestelijke goede dingen betekent, hier echter de belijdenis vanuit die goede dingen, is omdat de voornaamste eredienst in de Joodse en Israëlitische Kerk bestond in slachtoffers en in reukwerken; en daarom waren er twee altaren, het ene voor de slachtoffers en het andere voor de reukwerken; het laatstgenoemde altaar was in de tabernakel en werd het gouden altaar genoemd; het eerstgenoemde was echter buiten de tabernakel en werd het altaar des brandoffers genoemd; de oorzaak hiervan was deze, dat er twee geslachten van goede dingen zijn, vanuit welke elke eredienst geschiedt: het hemels goede en het geestelijk goede; het hemels goede is het goede van de liefde tot de Heer en het geestelijk goede is het goede van de liefde jegens de naaste; de eredienst door de slachtoffers was de eredienst vanuit het hemels goede en de eredienst door reukwerk was de eredienst vanuit het geestelijk goede.

Of men zegt eredienst ofwel belijdenis, het is hetzelfde, want elke eredienst is belijdenis.

Iets eenders als wordt aangeduid met het reukwerk, wordt ook aangeduid met de fiolen, waarin de reukwerken waren, aangezien het inhoudende en de inhoud, evenals het instrumentale en het principale, als één oorzaak handelen.

De eredienst vanuit het geestelijk goede wordt met reukwerk aangeduid in de volgende plaatsen:

'Van de opgang der zon tot haar ondergang zal Mijn Naam groot zijn onder de natiën en in alle plaats zal Mijn Naam reukwerk toegebracht worden', (Maleachi 1:11).

'Zij zullen Uw gerichten leren, zij zullen reukwerk tot Uw neus stellen en brandoffer op Uw altaar', (Deuteronomium 33:10).

'Brandoffers van mergbeesten zal ik U offeren met reukwerk', (Psalm 66:13,15).

'Zij zullen komen vanuit de omtrek van Jehudah, aanbrennende brandoffer, spijsoffer en wierook', (Jeremia 17:26).

'Vanuit Sheba zullen zij komen, goud en wierook zullen zij dragen en de lofprijzingen van Jehovah zullen zij verkondigen', (Jesaja 9:6); met de wierook wordt iets eenders aangeduid als met het reukwerk, omdat wierook de voornaamste specerij was, waaruit het reukoffer aangeboden.

Evenzo bij Mattheüs: *'De wijzen vanuit het oosten, openden hun schatten en brachten de pas geboren Heer goud, wierook en mirre'*, (Mattheüs 2:11); dat zij die drie dingen brachten, was omdat goud betekende het hemels goede, wierook het geestelijk goede en mirre het natuurlijk goede en vanuit deze drie goeden vindt alle eredienst plaats.

278. Welke zijn de gebeden der heiligen, betekent het denken dat van het geloof is vanuit de aandoeningen die van de naastenliefde zijn bij degenen die vanuit de geestelijk goede en ware dingen de Heer vereren.

Onder de gebeden worden verstaan de dingen die van het geloof zijn en tegelijk de dingen die van de naastenliefde zijn, bij hen die de gebeden uitstorten, aangezien gebeden zonder die dingen niet gebeden zijn maar lege klanken; dat de heiligen betekenen degenen die in de geestelijke goede en ware dingen zijn, zie nr. 173.

Dat de reukwerken de gebeden van de heiligen worden genoemd, heeft als oorzaak dat de welriekende geuren overeenstemmen met de aandoeningen van het goede en het ware; vandaar is het dat zo vaak in het Woord wordt gezegd 'de aangename reuk' en 'de reuk der rust voor Jehovah', zoals in (Exodus 29:18,25,41; Leviticus 1:9,13,17; 2:2,9,12; 3:5; 4:31; 6:15,21; 8:28; 23:13,18; 26:31; Numeri 15:3,7; 28:6,8,13; 29:2,6,8,13,36; Ezechiël 20:41; Hosea 14:7).

Eendere dingen worden aangeduid met de gebeden, die reukwerken worden genoemd, in het volgende in de Openbaring: *'Een engel staande aan het altaar, hebbende een gouden fiool en hem werden vele reukwerken gegeven, opdat hij ze met de gebeden aller heiligen zou offeren op het gouden altaar; en de rook ging op der reukwerken met de gebeden der heiligen vanuit de hand des engels tot de aanblik Gods'*, (Openbaring 8:3-5); en bij David: *'Leen het oor aan mijn stem; mijn gebeden zijn aangenaam reukwerk vóór U'*, (Psalm 141:1,2).

279. En zij zongen een nieuw lied, betekent de erkenning en de verheerlijking van de Heer, dat Hij alleen is de Rechter, de Verlosser en de Heiland, dus de God van de hemel en van de aarde. Deze dingen zijn bevat in het lied dat zij zongen en de dingen die de inhoud zijn, worden ook aangeduid; zoals de erkenning dat de Heer de rechter is in deze volgende woorden: ‘Waardig zijt Gij om het Boek te nemen en zijn zegels te openen’, dat Hij de Verlosser is in deze woorden: ‘Omdat Gij gedood zijt en hebt ons verlost in Uw bloed’; dat Hij de Heiland is, in deze woorden: ‘Gij hebt ons voor onze God gemaakt tot koningen en priesters en wij zullen regeren over de aarde’; dat Hij de God van hemel en aarde is, in deze woorden: ‘Zij vielen neder en aanbaden de Levende tot in de eeuwen der eeuwen’, vers 14.

Aangezien de erkenning dat de Heer alleen de God van hemel en aarde is en dat Zijn Menselijke Goddelijk is en dat Hij anders niet de Verlosser en de Heiland genoemd kan worden, niet eerder in de Kerk geweest, wordt daarom gezegd ‘een nieuw lied’.

Dat het ook de verheerlijking betekent, te weten de belijdenis vanuit de vreugde van het hart, komt omdat zingen verheft en maakt dat de aandoening vanuit het hart uitbreekt in klank en zich intens vertoont in haar leven.

De psalmen van David zijn ook niet iets anders dan liederen, zij werden immers gepsalmodieerd en gezongen en daarom worden zij ook in vele plaatsen liederen of gezangen genoemd, zoals in, (Psalm 18:1; 33:1,3; 45:1; 46:1; 48:1; 65:1; 66:1; 67:1; 68:1; 75:1; 76:1; 87:1; 88:1; 92:1; 96:1; 98:1; 108:1; 120:1; 121:1; 122:1; 123:1; 124:1; 125:1; 126:1; 127:1; 128:1; 129:1; 130:1; 132:1; 133:1; 134:1).

Dat de liederen waren ter verhoging van het leven van de liefde en vandaar van de vreugde, blijkt uit deze plaatsen: *‘Zingt Jehovah een nieuw lied, juicht Jehovah, gij gehele aarde, roept luide uit, jubelt’*, (Psalm 98:1,4-8).

‘Zingt Jehovah een nieuw lied, dat Israël zich verblijde in Zijn Maker, dat zij Hem psalmzingen’, (Psalm 149:1-3).

‘Zingt Jehovah een nieuw lied; laten zij de stem verheffen’, (Jesaja 42:10-12).

‘Zingt, gij hemelen, jubelt, gij lagere dingen der aarde, maakt gedreun met gezang, gij bergen’, (Jesaja 44:23; 49:13).

‘Jubelt Gode, onze sterkte, juicht toe de God Jakobs, verheft een gezang’, (Psalm 81:2-4).

‘Blijdschap en vreugde zal gevonden worden in Zion, belijdenis en een stem des gezangs’, (Jesaja 51:3; 52:8,9).

‘Zingt Jehovah, roept uit en jubel, gij dochter Zions, omdat de Heilige Israëls groot is in het midden van u’, (Jesaja 12:1-6).

‘Mijn hart is bereid, ik zal zingen en psalmzingen; wek u op, mijn heerlijkheid; ik zal u belijden onder de natiën, Heer, ik zal U psalmzingen onder de volken’, (Psalm 57:8-10) en vele malen elders.

280. Zeggende: Waardig zijt Gij om het Boek te nemen en zijn zegels te openen, betekent dat Hij alleen de staten van het leven van allen kan kennen en eenieder richten volgens zijn staat, zoals eerder in de nrs. 256, 259, 261, 267, 273.

281. Omdat Gij gedood zijt en ons voor God hebt verlost in Uw bloed, betekent de bevrijding uit de hel en de zaliging door de verbinding met Hem.

Het is niet nodig om door de geestelijke zin te ontwikkelen wat in het bijzonder met die afzonderlijke dingen wordt aangeduid, zoals wat wordt aangeduid met ‘gedood zijn, ons voor God verlossen’ en wat ‘met Zijn bloed’; het zijn immers verborgenheden die niet verschijnen in de zin van de letter; het is voldoende dat het de verlossing is die zo wordt beschreven; en omdat de verlossing de bevrijding uit de hel is en de zaliging door de verbinding met de Heer, zijn het deze dingen die worden aangeduid; hier zal alleen vanuit het Woord bevestigd worden, dat Jehovah Zelf in de wereld is gekomen, als Mens geboren en de Verlosser en Heiland geworden voor allen die door het leven van de naastenliefde en door het geloof ervan verbonden worden met Zijn Goddelijk Menselijke en dat Jehovah de Heer uit het eeuwige is en dus dat het Goddelijk Menselijke van de Heer, met Wie de verbinding zal zijn, het Goddelijk Menselijke van Jehovah Zelf is; hier zullen dus plaatsen worden aangevoerd die bevestigen dat Jehovah en de Heer één zijn; en dat, omdat zij één zijn en niet twee, de Heer uit het eeuwige, Die Jehovah Zelf is, door de aanneming van het Menselijke, de Verlosser en de Heiland is; dit blijkt uit deze plaatsen: *‘Gij, Jehovah, onze Vader, onze Verlosser van de eeuw aan is Uw naam’*, (Jesaja 63:16).

'Zo zei de Koning Israëls en zijn Verlosser, Jehovah Zebaoth: Ik de Eerste en de Laatste en behalve Mij geen God', (Jesaja 44:6).

'Zo zei Jehovah, uw Verlosser en uw Formeerder; Ik, Jehovah, makende alle dingen en alleen uit Mijzelf', (Jesaja 44:24).

'Zo zei Jehovah, uw Verlosser, de Heilige Israëls, Ik, Jehovah, uw God', (Jesaja 48:17).

'Jehovah, mijn Rots en mijn Verlosser', (Psalm 19:15).

'Sterk is hun Verlosser, Jehovah Zebaoth Zijn Naam', (Jeremia 50:34)

'Jehovah Zebaoth Zijn Naam en Uw Verlosser, de Heilige Israëls, de God der ganse aarde zal Hij genoemd worden', (Jesaja 54:5).

'Opdat alle vlees wete dat Ik, Jehovah, uw Heiland en uw Verlosser, de Sterke Jakobs', (Jesaja 49:26; 60:16).

'Wat onze Verlosser betreft, Jehovah Zebaoth Zijn Naam', (Jesaja 47:4).

'Met de barmhartigheid der eeuwigheid zal Ik Mij ontfermen, zo zei Jehovah, uw Verlosser', (Jesaja 54:8).

'Jehovah zei: uw Verlosser, de Heilige Israëls', (Jesaja 43:14).

'Jehovah zei, de Heilige Israëls, uw Verlosser', (Jesaja 49:7).

'Gij had mij verlost, Jehovah der waarheid', (Psalm 31:6).

'Israël hope op Jehovah omdat met Hem zeer veel verlossing is; Hij zal Israël verlossen van al zijn ongerechtigheden', (Psalm 130:7,8).

'Heer, sta op ons ter hulp en verlos ons om Uwer barmhartigheid wil', (Psalm 49:27).

'Jehovah God zei: Vanuit de hand der hel zal Ik hen verlossen', (Hosea 13:4,14).

'Jehovah, verhoor mijn stem; Hij zal mijn ziel verlossen', (Psalm 55:18,19; 49:16; 69:19; 71:23;

103:1,4; 107:2; Jeremia 15:20,21); dat de Heer ten aanzien van Zijn Menselijke de Verlosser is, wordt in de Kerk niet ontkend, omdat het is volgens de Schrift en eveneens volgens dit daaruit:

'Wie is Deze Die vanuit Edom komt, voorttrekkende in de veelheid Zijner sterkte; het jaar Zijner verlost is gekomen; Deze verlost hen', (Jesaja 63:1,4,9).

'Zegt der dochter Zions: Zie, uw Heil komt, zie, Zijn loon is met Hem; en zij zullen hen noemen het volk der heiligheid, de verlost van Jehovah', (Jesaja 62:11,12).

'Gezegend zij de Heer, de God Israëls, omdat Hij bezocht heeft en verlossing teweeggebracht Zijn volk', (Lukas 1:68) en ook elders.

Nog meer bevestigende plaatsen dat de Heer uit het eeuwige, Die Jehovah Zelf is, in de wereld is gekomen en het Menselijke heeft opgenomen om de mensen te verlossen, zie men in het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer', nrs. 37 tot 46.

Jehovah wordt ook de Heiland genoemd in vele plaatsen, er is vanwege de veelheid ervan geen plaats om ze aan te voeren.

282. Vanuit alle stam en tong en volk en natie, betekent dat degenen door de Heer verlost zijn, die in de Kerk of in de een of andere godsdienst in de ware dingen ten aanzien van de leer en in de goede dingen ten aanzien van het leven zijn.

Met de stam wordt de Kerk ten aanzien van de godsdienst aangeduid; met de tong haar leer, waarover hierna; met het volk worden aangeduid degenen die in de ware dingen van de leer zijn en abstract genomen de ware dingen van de leer, nr. 483; en met de natie worden zij aangeduid die in de goede dingen van het leven zijn en abstract genomen de goede dingen van het leven, nr. 483; uit deze dingen blijkt dat met 'vanuit alle stam en tong en volk en natie' zulke dingen zoals gezegd werden, worden aangeduid, zoals eveneens in nr. 627.

Hier zal nu bevestigd worden, dat met de tong in de geestelijke zin de leer, die van de Kerk is en die van iedere godsdienst is, wordt aangeduid; dit blijkt uit het volgende: *'Mijn tong overdenkt Uw gerechtigheid, de gehele dag Uw lof', (Psalm 35:28; 71:24).*

'Alsdan zal de kreupelen springen zoals een hert en de tong des stommen zal zingen, omdat wateren in de woestijn zullen uitbarsten', (Jesaja 35:6).

'De tong der stamelenden zal vlug zijn tot spreken', (Jesaja 32:4); het schijnt alsof daar onder de tong het spreken wordt verstaan, maar in de geestelijke zin wordt datgene verstaan wat zij spreken, namelijk het ware van de leer, dat zij zullen hebben uit de Heer.

Evenzo: *'Ik heb gezworen dat Mij alle knie zal inkrommen en alle tong zal zweren', (Jesaja 45:23).*

‘De tijd zal komen om te vergaderen alle natiën en tongen, opdat zij komen en Mijn heerlijkheid zien’, (Jesaja 66:18).

‘In die dagen zullen tien mannen vanuit alle tongen der natiën de slip grijpen van een Jehudaïsche man, zeggende: Wij zullen met ulieden gaan, omdat wij gehoord hebben dat God met ulieden is’, (Zacharia 8:23); deze dingen eveneens ten aanzien van de bekering van de natiën door de Heer tot het ware van de leer.

Met de tongen worden echter in de tegengestelde zin de valse leren aangeduid, in deze plaatsen:

‘Laat de man der tong op de aarde niet stand houden’, (Psalm 140:12).

‘Gij versteekt hen in Uw tabernakel voor de twist der tongen’, (Psalm 31:21).

‘Ik zal over u een natie brengen, welke tong gij niet zult kennen’, (Jeremia 5:15,16).

‘Gezonden worden tot volken zwaar van tong’, (Ezechiël 3:5,6).

‘Tot een volk barbaars van tong’, (Jesaja 33:19).

Men moet weten, dat de tong als orgaan de leer betekent en als spraak ook de godsdienst betekent.

Wie weet dat de tong de leer betekent, kan verstaan wat er wordt aangeduid met de woorden van de rijke in de hel tot Abraham, *‘dat hij Lazarus zenden zou, om het uiterste des vingers in het water te dopen en zijn tong verkoelen, opdat hij niet gemarteld worde in de vlam’, (Lukas 16:24);* het water betekent het ware en de tong de leer, door de valse dingen ervan werd hij gemarteld en niet door de vlam; er is immers niet iemand in de hel in een vlam, maar de vlam is daar de verschijning van de liefde van het valse en het vuur de verschijning van de liefde van het boze.

283. En gij hebt ons onze God gemaakt tot koningen en priesters, betekent dat zij uit de Heer in de wijsheid vanuit de Goddelijke ware dingen en in de liefde vanuit de Goddelijke goede dingen zijn en dus zo de beelden van Zijn Goddelijke Wijsheid en Zijn Goddelijke Liefde, zoals beschreven in de nrs. 20, 21.

284. En wij zullen regeren op de aarde, betekent en zij zullen zijn in Zijn rijk, Hij in hen en zij in Hem. Onder regeren op de aarde wordt niet iets anders verstaan dan in het rijk van de Heer zijn en daar één met Hem, volgens deze woorden van de Heer: *‘Opdat allen die in Mij geloven, één zijn; en één zijn zoals Gij, Vader, in Mij en Ik in U, opdat ook zij in Ons zijn; Ik heb hun de heerlijkheid gegeven welke Gij Mij gegeven hebt, opdat zij één zijn zoals Wij één zijn, Ik in hen en Gij in Mij, opdat waar Ik ben, ook zij zijn met Mij’, (Johannes 17:20-24);* aangezien zij dus zo één zijn met de Heer en tegelijk met de Heer het rijk maken, dat het rijk Gods wordt genoemd, zo is het duidelijk dat niet iets anders met regeren wordt aangeduid.

Gezegd wordt regeren, omdat eerder werd gezegd *‘Gij hebt ons koningen en priesters gemaakt’,* en met koningen worden degenen aangeduid die in de wijsheid vanuit de Goddelijke Ware dingen uit de Heer zijn en met priesters zij die in de liefde vanuit het Goddelijk Goede uit Hem zijn; vandaar is het, dat het rijk van de Heer ook *het ‘koninkrijk der heiligen’* wordt genoemd, (Daniël 7:18,27); en van de apostelen wordt gezegd, dat zij *‘met de Heer de twaalf stammen Israëls zullen richten’, (Mattheüs 19:28);* hoewel alleen de Heer regeert; Hij richt immers en regeert vanuit het Goddelijk Goede door het Goddelijk Ware, dat uit Hem ook in hen is; maar wie gelooft dat datgene wat uit de Heer in hen is, van hen is, wordt uit het rijk, dat wil zeggen, uit de hemel geworpen.

Iets eenders wordt met regeren aangeduid in de volgende plaatsen in de Openbaring: *‘Zij zullen zijn priesters van God en van Christus en zij zullen met Hem regeren duizend jaren’, (Openbaring 20:4,6);* en over degenen die in het Nieuwe Jeruzalem zullen komen *‘Het Lam zal hen verlichten en zij zullen regeren tot in de eeuwen der eeuwen’, (Openbaring 22:5).*

285. Gezegd wordt *‘zij zullen regeren op de aarde’,* omdat onder de aarde hier en elders de Kerk van de Heer in de hemelen en op aarde wordt verstaan; de Kerk van beide zijden is het rijk van de Heer; opdat daarom niemand zal geloven, dat allen die door de Heer verlost zijn, koningen en priesters worden en dat zij op de aarde zullen regeren, is het van belang om vanuit het Woord aan te tonen, dat de aarde [het land] de Kerk betekent; dit kan men zien uit de volgende plaatsen:

‘Zie, Jehovah maakt de aarde ledig en Hij ledigt de aarde uit en Hij zal derzelve aangezichten omkeren; door ledig te maken zal de aarde ledig gemaakt worden; de bewoonbare aarde zal treuren en verward worden; de aarde zal ontwijfd worden onder haar inwoners; deswege zal de vervloeking de

aarde verteren en de bewoners der aarde zullen verbrand worden; en de mens zal zeldzaam overgelaten zijn; er zal in het midden der aarde zoals de afschudding des olijfbooms zijn. De sluizen uit de hoogte zijn geopend en de fundamenten der aarde zijn bewogen; door te verbreken is de aarde verbroken; door te scheuren is de aarde gescheurd; door te bewegen is de aarde bewogen; door te waggelen waggelt de aarde, zoals een dronkaard', (Jesaja 24).

'De Leeuw is opgeklommen uit de doornhaag om uw land te stellen tot woestheid; Ik zag de aarde, en zie, het ledige en het ijle; Jehovah zei: Woestheid zal het ganse land zijn; hierom zal het land treuren', (Jeremia 4:7,23-28).

'Hoe lang zal het land treuren; verlaten is het ganse land, omdat er geen man is die het ter harte neemt', (Jeremia 12:4,11-13).

'Het land treurt en verkwijnt, de Libanon was schaamrood en verwelkte', (Jesaja 33:9).

'Het land zal tot gloeiende pek zijn en woest zijn', (Jesaja 34:9,10).

'Voleinding en beslissing heb ik van de Heer gehoord over de algehele aarde', (Jesaja 28:2,22).

'Zie, de dag van Jehovah zal komen om het land te stellen tot woestheid en de aarde zal van haar plaats geschud worden', (Jesaja 13:9-12).

'De aarde werd bewogen en beefde en de fundamenten der bergen sidderden', (Psalm 18:7,8).

'Wij zullen niet vrezen wanneer de aarde veranderd zal worden; wanneer Hij Zijn stem geeft, zal de aarde smelten', (Psalm 46:3,4,7,9).

'Verstaat gij niet de fundamenten der aarde', (Jesaja 40:21,23).

'God, Gij hebt ons verlaten, Gij hebt de aarde doen trillen; genees haar breuken, omdat zij bewogen is', (Psalm 60:3,4).

'Het land en al zijn inwoners zullen versmelten; Ik zal zijn pilaren bevestigen', (Psalm 75:3,4).

'Wee het land overschaduwd van vleugelen: gaat, gezanten, tot de vertrede natie, welke land de rivieren beroofd hebben', (Jesaja 18:1,2).

'In de ontsteking van Jehovah Zebaoth is het land verduisterd', (Jesaja 9:18).

'Gij zult zijn een land des welbehagens', (Maleachi 3:12).

'Ik heb u gegeven tot een verbond des volks, om de aarde te herstellen; zingt, gij hemelen en spring op, gij aarde', (Jesaja 49:8,13).

'Ik zal Jah niet zien in het land der levenden', (Jesaja 38:11).

'Die een schrik gegeven hebben in het land der levenden', (Ezechiël 32:23-27).

'Zo ik niet had geloofd het goede te zien in het land des levens', (Psalm 27:13).

'Gezegend de zachtmoedigen, omdat zij de erfenis van de aarde zullen ontvangen', (Mattheüs 5:5).

'Ik, Jehovah, makende alle dingen, Ik uitbreidende de hemelen alleen, uitspannende de aarde uit Mijzelf', (Jesaja 44:23,24; Zacharia 12:1; Jeremia 10:11-13; 51:15; Psalm 136:6).

'De aarde opene zich, moge zij het heil bevruchten; aldus zei Jehovah, scheppende de hemelen, formerende de aarde', (Jesaja 45:8,12,18,19).

'Zie, Ik scheppende nieuwe hemelen en een nieuwe aarde', (Jesaja 65:17; 66:22); behalve in vele andere plaatsen, die, wanneer die zouden worden aangevoerd vele bladzijden zouden vullen.

De oorzaak dat met de aarde [het land] de Kerk wordt aangeduid, is deze, dat vele malen onder het land het land Kanaän wordt verstaan en daar de Kerk is geweest; het hemelse Kanaän is niet iets anders; en verder, wanneer de aarde wordt genoemd, de engelen, die geestelijk zijn, niet denken aan de aarde, maar aan het menselijk geslacht dat daarop is en aan de staat ervan en de geestelijke staat is de staat van de Kerk.

De aarde heeft ook een tegengestelde zin en betekent daarin de verdoemenis, aangezien, wanneer er geen Kerk bij de mens is, de verdoemenis er is; in die zin wordt de aarde genoemd in, (Jesaja 14:12; 21:9; 26:19,21; 29:4; 57:1; 63:6; Klaagliederen 2:2,10; Ezechiël 26:20; 32:24; Numeri 16:29-33; 26:10) en elders.

286. En ik zag en ik hoorde een stem van vele engelen rondom de troon en de levende wezens en de ouderen, betekent de belijdenis en de verheerlijking van de Heer door de engelen van de lagere hemelen.

Dat de belijdenis en de verheerlijking van de Heer plaatsvond door de engelen van de drie hemelen, zie eerder nr. 275; en dat dit plaatsvond door de engelen van de hogere hemelen, vers 8-10; en vandaar nu door de engelen van de lagere hemelen, vers 11 en 12; en daarom wordt onder de stem der engelen

rondom de troon de belijdenis en de verheerlijking van de Heer door de engelen van de lagere hemelen verstaan.

Dat hij toen ook de levende wezens en de ouderen tegelijk met hen zag, is omdat met de levende wezens en de ouderen de engelen van de hogere hemelen worden aangeduid, nr. 275 en de lagere hemelen nooit afgescheiden van de hogere hemelen handelen, maar in verbinding met die; de Heer immers vloeit rechtstreeks vanuit Zich in alle hemelen in, dus eveneens in de lagere en tegelijk door middel van de hogere hemelen in de lagere.

Dit is dus de oorzaak, dat hij de levende wezens en de ouderen eerst op zichzelf zag en hoorde en daarna tezamen met die lagere engelen.

287. En hun getal was tienduizenden en duizenden van duizenden, betekent allen in de ware dingen en in de goede dingen.

Onder het getal wordt in de natuurlijke zin datgene verstaan wat betrekking heeft op maat of gewicht, maar onder een getal in de geestelijke zin dat wat betrekking heeft op het hoedanige; en hier wordt het hoedanige van hen daarmee beschreven, dat zij tienduizenden en duizenden van duizenden waren; van tienduizend immers wordt gesproken met betrekking tot de ware dingen en van duizend met betrekking tot de goede dingen, is omdat tienduizend een groter getal is en duizend een kleiner, en de ware dingen zijn veelvoudig, maar de goede dingen zijn enkelvoudig, en omdat in het Woord daar waar over de ware dingen wordt gehandeld, ook over de goede dingen wordt gehandeld, ter wille van het huwelijk van het ware en het goede in de afzonderlijke dingen van het Woord; zonder dit had alleen ‘tienduizenden van tienduizenden’ gezegd kunnen worden.

Omdat die beide getallen zulke dingen betekent, worden zij ook elders genoemd, zoals in deze plaatsen: *‘Gods wagenen zijn tweemaal tienduizend, duizenden engelen des vredes; de Heer in hen, Sinai in het heiligdom’*, (Psalm 68:18).

‘Ik zag, toen de Oude der dagen zat, duizenden van duizenden bedienden Hem en tienduizenden van tienduizenden stonden voor Hem’, (Daniël 7:9,10).

Mozes over Jozef: *‘De hoornen des eenhoorns zijn hoornen; met deze zal hij de volken tezamen stoten tot de einden der aarde; en dezen zijn de tienduizenden van Efraïm en de duizenden van Menasse’*, (Deuteronomium 33:17).

‘Gij zult niet vrezen voor de pest, welke in de donkerheid sluipt en voor de dood, welke op de middag verwoest, aan uw zijde zullen er duizend vallen en tienduizend aan uw rechter’, (Psalm 91:5-7).

‘Onze kudden van kleinvee duizenden, tienduizenden in onze straten’, (Psalm 144:13).

‘Zal Jehovah verlustigd worden met duizenden van rammen met tienduizenden van oliebekken’, (Micha 6:7).

‘Wanneer de ark rustte, zei Mozes: Kom weder, Jehovah, tot de tienduizenden der tienduizenden van Israël’, (Numeri 10:36); in al deze plaatsen wordt tienduizenden gezegd van de ware dingen en duizenden van de goede dingen.

288. Zeggende met een grote stem: Waardig is het gedode Lam om te ontvangen de mogendheid en de rijkdommen en de wijsheid en de eer en de heerlijkheid, betekent de belijdenis vanuit het hart, dat de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke heeft: de almacht, de alwetendheid, het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware.

Zeggen met een grote stem, betekent de belijdenis vanuit het hart; gij zijt waardig, betekent dat in Hem de dingen zijn die volgen; het Lam betekent de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke; de mogendheid betekent de Goddelijke macht, die de almacht is; de rijkdommen en de wijsheid betekenen de Goddelijke wetenschap en wijsheid, die de alwetendheid zijn; de eer en de heerlijkheid betekenen het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware.

Dat de rijkdommen de erkentissen van het goede en het ware betekenen en dus de wetenschap, zie eerder in nr. 206; vandaar wanneer over de Heer wordt gehandeld, de alwetendheid; en dat de eer en de heerlijkheid, wanneer over Hem wordt gehandeld, het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware betekenen, zie eerder in nr. 249.

289. En de zegen, betekent al die dingen in Hem en uit Hem in Hem.

Onder de zegen wordt verstaan al het goede dat de mens uit de Heer heeft, zoals macht en welgesteldheid en de zaken die daartoe behoren, maar vooral het geestelijk goede, zoals de liefde en

de wijsheid, de naastenliefde en het geloof en daaruit de vreugde en de gelukzaligheid, die van het eeuwige leven zijn; en omdat al deze dingen uit de Heer zijn, zo volgt daaruit dat zij in Hem zijn, want indien zij niet in Hem waren, zouden zij niet kunnen zijn in anderen uit Hem; vandaar is het, dat de Heer in het Woord de Gezegende en eveneens de Zegen wordt genoemd; dat wil zeggen, de Zegen Zelf.

Dat Jehovah, dat wil zeggen, de Heer, de Gezegende wordt genoemd, blijkt uit deze plaatsen: *'De overste der priesters vroeg Jezus: Zijt Gij de Christus, de Zoon des Gezegenden'*, (Markus 14:61). *'Jezus zei: Gij zult Mij van nu aan niet zien, totdat gij zeggen zult: Gezegend Hij die komt in de naam des Heren'*, (Mattheüs 23:39; Lukas 13:35).

'Melchizedek zegende Abram en zei: Gezegend God de Allerhoogste, Die uw vijanden in uw hand gegeven heeft', (Genesis 14:18-20).

'Gezegend Jehovah, de God van Sem', (Genesis 9:26).

'Gezegend Jehovah, Die hoorde mijn stem', (Psalm 28:6).

'Gezegend Jehovah, omdat Hij Zijn goedertierenheid wonderlijk gemaakt heeft', (Psalm 31:22).

'Gezegend Jehovah, van de eeuw tot in de eeuw', (Psalm 41:14; 66:20; 68:20,36; 72:18,19; 89:53; 119:12; 124:6; 135:21144:1; Lukas 1:68).

Vandaar is het dat hier wordt gezegd 'de Zegen', zoals eveneens in vers 12 en in hoofdstuk 7:12; en bij David: *'Heerlijkheid en eer stelt Gij op Hem, aangezien Gij Hem stelt tot een Zegen eeuwigdurend'*, (Psalm 21:6,7); deze dingen ten aanzien van de Heer.

Hieruit kan men zien, wat er in het Woord wordt verstaan onder 'God zegenen', namelijk aan Hem alle zegen toekennen en verder bidden dat Hij zal zegenen en dan zeggen dat Hij gezegend heeft, zoals uit deze volgende plaatsen kan vaststaan: *'De mond van Zacharias werd geopend en hij sprak: God zegenende'*, (Lukas 1:64,68).

'Simeon nam het kindeke Jezus in de armen en zegende God', (Lukas 2:28,30,31).

'Ik zal Jehovah zegenen, Die mij raad heeft gegeven', (Psalm 16:7).

'Zegent de naam van Jehovah, boodschapt Zijn heil van dag tot dag', (Psalm 96:1-3).

'Gezegend de Heer dag bij dag; in de vergaderingen zegent God, de Heer vanuit de bron van Israël', (Psalm 68:20,27).

290. En al het geschapene, hetwelk is in de hemel en op de aarde en onder de aarde en in de zee, de dingen die zijn en alle dingen die daarin zijn, hoorde ik zeggen, betekent de belijdenis en de verheerlijking van de Heer door de engelen van de laagste hemelen.

Dat dit de belijdenis en de verheerlijking van de Heer door de engelen van de laagste hemelen is, blijkt uit de reeks, omdat de belijdenissen en de verheerlijkingen van de Heer die voorafgaan, plaatsvinden door de engelen van de hogere hemelen en van de lagere hemelen, nrs. 275 e.v., 286 e.v..

Er zijn immers drie hemelen en in elke hemel talloze gezelschappen waarvan elk 'hemel' wordt genoemd.

Dat onder 'al het geschapene, hetwelk is in de hemel en op de aarde en onder de aarde en in de zee' de engelen worden verstaan, is duidelijk, want hij zegt: 'Ik hoorde hen zeggen: en zij zeiden: Hem Die op de troon zit en het Lam de zegen en de eer en de heerlijkheid en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen'.

Dat zij 'het geschapene' worden genoemd, is volgens de stijl van het Woord, waarin met alle geschapene dingen, zowel met die welke in het dierenrijk zijn, als met die welke van het plantenrijk zijn, worden aangeduid de verschillende dingen bij de mens, in het algemeen die welke zijn van zijn wil of aandoening en die welke zijn van zijn verstand of zijn denken; dat die dit betekenen, is omdat zij overeenstemmen; en omdat het Woord in louter overeenstemmingen is geschreven, worden daar daarom over de engelen van de hemel en over de mensen van de Kerk eendere dingen gezegd; ter bevestiging hiervan zullen alleen een paar plaatsen worden aangevoerd, die de volgende zijn:

'Jezus zei tot de discipelen: Gaande in de algehele wereld, predikt het Evangelie aan alle creatuur', (Markus 16:15).

'Vraag, ik bid u, de beesten en zij zullen het leren en de vogelen des hemels en zij zullen het u verkondigen, of de struik der aarde en zij zullen het u leren en de vissen der zee zullen het u vertellen; wie kent niet uit al deze, dat de hand van Jehovah hetzelfde gedaan heeft', (Job 12:7-10).

'Dat Jehovah prijzen de hemel en de aarde, de zeeën en al wat daarin kruipt, omdat God Zion zal zaligen', (Psalm 69:35,36).

‘Looft Jehovah vanuit de aarde, gij walvissen en alle afgronden’, (Psalm 148:7).

‘Door te verteren zal Ik verteren alle dingen van over de aangezichten der aarde; Ik zal verteren de mens en het beest, Ik zal verteren de vogels der hemelen en de vissen der zee’, (Zefanja 1:2,3; Jesaja 50:2,3; Ezechiël 38:19,20; Hosea 4:2,3; Openbaring 8:7-9).

‘De hemelen zullen zich verblijden, de aarde zal zich verheugen, de zee en haar volheid zal zich bewegen, het veld zal opspringen en al wat daarin is; dan zullen alle bomen des wouds zingen vóór Jehovah, omdat Hij komt, omdat Hij komt om de aarde te richten’, (Psalm 96:11-13) en in vele andere plaatsen.

Gezegd wordt al het geschapene en daaronder wordt verstaan al het hervormde, of alle hervormden; met scheppen wordt immers hervormen en wederverwekken aangeduid, nr. 254.

Wat er wordt verstaan onder ‘in de hemel en op aarde en onder de aarde’ zie nr. 260; en wat onder de zee, nr. 238; daaruit blijkt, wat er wordt aangeduid met de dingen die in de zee zijn en alle dingen die daarin zijn; dit zijn de dingen die in het Woord worden verstaan onder de vissen der zee, namelijk de zinlijke aandoeningen, die de laagste van de natuurlijke mens zijn; hun aandoeningen immers verschijnen in de geestelijke wereld zoals vissen van verre en zoals in de zee, omdat de atmosfeer waarin zij zijn, zoals van water verschijnt en vandaar in de ogen van hen die in de hemelen en op de aarde daar zijn, zoals een zee; zie eerder nr. 238; en over de vissen, nr. 405.

291. Hem die op de troon zit en het Lam, zij de zegen en de eer en de heerlijkheid en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen, betekent dat in de Heer uit het eeuwige en vandaar in Zijn Goddelijk Menselijke, is het al van de hemel en van de Kerk, het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware en de Goddelijke Macht en uit Hem in hen die in de hemel en in de Kerk zijn.

Dat de Heer uit het eeuwige Jehovah is, Die in de tijd het Menselijke op Zich heeft genomen, om de mensen te verlossen en te zaligen, zie nr. 281; en daarom wordt onder Hem Die op de troon zit, verstaan de Heer uit het eeuwige, Die de Vader wordt genoemd en onder het Lam de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, dat de Zoon is; en omdat de Vader in de Zoon is en de Zoon in de Vader en Zij één zijn, zo staat vast dat onder de Een en de Ander, de Zittende op de troon en het Lam, de Heer wordt verstaan; en omdat Zij één zijn, wordt ook gezegd dat het Lam in het midden van de troon was, vers 6 en verder, (Openbaring 7:17).

Dat de zegen, wanneer over de Heer wordt gehandeld, het al van de hemel en van de Kerk is in Hem en uit Hem in hen die in de hemel en in de Kerk zijn, zie nr. 289; dat de eer en de heerlijkheid het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware zijn, zie nr. 249; en dat de sterkte, wanneer over de Heer wordt gehandeld, de Goddelijke Macht is, is duidelijk; dat de Heer al deze eigenschappen heeft, kan vaststaan uit het volgende bij Daniël: *‘Zie, er kwam met de wolken der hemelen Een zoals de Zoon des Mensen en tot de Oude der dagen; en Hem werd gegeven de heerschappij en de heerlijkheid en het koninkrijk en alle volken, natiën en tongen zullen Hem vereren; Zijn heerschappij is de heerschappij der eeuw, welke niet voorbij zal gaan en Zijn koninkrijk hetwelk niet vergaan zal’, (Daniël 7:13,14).*

Dat de Oude der dagen de Heer uit het eeuwige is, blijkt uit het volgende bij Micha: *‘Gij, Bethlehem in Efrata, het is slechts weinig dat gij zijt onder de duizenden van Jehudah; vanuit u zal Mij uitgaan, Die een heerser zal zijn in Israël en Wiens uitgangen zijn van het Oude, van de dagen der eeuwigheid’, (Micha 5:1); en verder uit dit bij Jesaja: ‘Een Knaap is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, op Wiens schouder is het oppergezag; Zijn Naam zal genoemd worden Raad, God, Held, Vader der eeuwigheid, Vorst des vredes’, (Jesaja 9:5).*

292. En de vier levende wezens zeiden: Amen, betekent de Goddelijke bevestiging vanuit het Woord. Dat de vier levende wezens of de cherubim het Woord betekenen, zie nr. 239 en dat Amen de Goddelijke bevestiging vanuit de waarheid zelf betekent, nrs. 23, 28, 61; dus vanuit het Woord.

293. En de vierentwintig ouderen vielen neder en aanbaden de Levende tot in de eeuwen der eeuwen, betekent de vernedering vóór de Heer en vanuit de vernedering de aanbidding van Hem door allen in de hemelen, in Wie en uit Wie het eeuwige leven is, nrs. 251 en de nrs. 58,60.

* * * * *

294. Hieraan zal ik deze gedenkwaardigheid toevoegen:

In de natuurlijke wereld heeft de mens een tweevoudige spraak, omdat hij een tweevoudig denken heeft: een uiterlijk en een innerlijk.

De mens immers kan spreken vanuit het innerlijke denken en dan tegelijk vanuit het uiterlijke en hij kan spreken vanuit het uiterlijke denken en niet vanuit het innerlijke, ja zelfs tegen het innerlijke; vandaar het veinzen, vleien en huichelen.

Maar in de geestelijke wereld heeft de mens niet een tweevoudige spraak, maar een enkelvoudige; hij spreekt daar zoals hij denkt, anders snerpt het geluid en kwetst de oren. Maar toch kan hij het stilzwijgen bewaren en zo de gedachten van zijn gemoed niet openbaar maken; daarom gaat de huichelaar, wanneer hij onder wijzen komt, snel heen, òf trekt zich ijlings terug naar een hoek in de kamer en maakt zich onzichtbaar en zit daar stil.

Eens waren er velen in de geestenwereld vergaderd en zij spraken met elkaar over deze aangelegenheid en zeiden, dat niet te kunnen spreken dan alleen zoals men denkt hard is voor degenen, wanneer zij samen zijn met goeden, die niet juist gedacht hebben over God en over de Heer.

In het midden van de vergaderden waren hervormden en velen uit de geestelijkheid en naast hen waren pauselijken, met monniken, dezen en eedergenoemden zeiden eerst dat dit niet zo moeilijk is.

‘Waartoe is het nodig anders te spreken dan zoals men denkt, kan men dan niet de lippen op elkaar houden en het stilzwijgen bewaren?’

Een geestelijke zei: ‘Wie denkt er niet juist over God en over de Heer?’

Maar enigen uit het gezelschap zeiden: ‘Laten wij er toch eens een proef op nemen’.

En tot hen, die zich hadden bevestigd in een drievuldigheid van personen met betrekking tot God, vooral volgens deze woorden in de Athanasiase Leer: één Persoon is die van de Vader, een andere die van de Zoon en een andere die van de Heilige Geest; en zoals de Vader God is, aldus is de Zoon God en is de Heilige Geest God.

Er werd gezegd, dat zij zouden zeggen: één God, maar zij konden het niet, ze wrongen en plooiden de lippen in verscheidene bochten, maar zij konden het geluid niet articuleren in andere woorden dan in die, welke met de voorstellingen van hun denken eensluidend waren, en dit waren voorstellingen van drie personen en vandaar van drie goden.

Verder werd tot hen die het van de naastenliefde gescheiden geloof hadden bevestigd, gezegd dat zij de naam Jezus zouden noemen, maar zij konden het niet; maar zij konden alleen Christus zeggen en eveneens God de Vader, hierover verwonderden zij zich en zochten de oorzaak.

Zij vonden deze: dat zij tot God de Vader ter wille van de Zoon hadden gebeden en niet tot de Heiland Zelf; Jezus betekent immers Heiland; verder werd hun gezegd, om vanuit hun denken over het Menselijke van de Heer te zeggen: het Goddelijk Menselijke, maar niemand uit de geestelijkheid, die daar aanwezig was, kon het, maar enigen uit de leken konden het en daarom werd dit in een ernstige bespreking gebracht en toen werd het volgende aan hen voorgelezen:

(1). Ten eerste dit bij de evangelisten: ‘De Vader heeft alle dingen in de hand van de Zoon gegeven’, (Johannes 3:35).

‘De Vader heeft aan de Zoon de mogendheid van alle vlees gegeven’, (Joannes 17:2). ‘Alle dingen zijn Mij overgegeven van de Vader’, (Mattheüs 11:27).

‘Mij is gegeven alle mogendheid in de hemel en op aarde’, (Mattheüs 28:18); en er werd hun gezegd: ‘Houdt daaruit in uw denken vast dat Christus zowel ten aanzien van Zijn Goddelijke als ten aanzien van Zijn Menselijke de God van hemel en aarde is, en spreekt dan uit: het Goddelijk Menselijke’.

Maar zij konden dit niet en zeiden dat zij weliswaar daaruit iets van het denken vanuit het verstand daarover vasthielden, maar toch niet iets van erkenning en dat zij het daarom niet konden.

(2). Daarna werd voor hen gelezen uit, (Lukas 1:32,34,35); dat de Heer ten aanzien van het Menselijke de Zoon van Jehovah God was, en dat Hij overal in het Woord ten aanzien van het Menselijke de Zoon van God wordt genoemd, en eveneens de Enigverwekte, en men verzocht dat zij dit in hun denken zouden vasthouden; en eveneens dat de Enigverwekte Zoon van God, in de wereld geboren, wel niet anders dan God kan zijn, evenals de Vader God is, en dat zij het Goddelijk Menselijke zouden uitspreken.

Maar zij zeiden: ‘Wij kunnen dit niet; de oorzaak hiervan is dat ons geestelijk denken, dat innerlijk is, in het denken dat het naast aan de spraak is gelegen, niet andere ideeën dan eendere toelaat’, en verder dat zij daaruit doorvatten dat het nu niet is geoorloofd hun denken te verdelen zoals in de natuurlijke wereld.

(3). Toen werden aan hen deze woorden van de Heer tot Filippus voorgelezen: ‘Filippus zei: Heer, toon ons de Vader; en de Heer zei: Die Mij ziet, ziet de Vader; gelooft gij niet dat Ik in de Vader ben en de Vader in Mij is’, (Johannes 10:30), en elders.

Het werd hun gezegd dit in hun denken vast te houden en dan te zeggen ‘het Goddelijk Menselijke’, maar omdat dit denken niet geworteld was in de erkenning dat de Heer ook God was ten aanzien van het Menselijke, konden zij dit daarom niet, zij wrongen de lippen in plooiën tot aan een verontwaardiging toe, en zij wilden hun mond dwingen om het te uiten, en wilden het loswrikken, maar zij konden het niet.

De oorzaak hiervan was, dat de ideeën van het denken, die vanuit de erkenning vloeien, één maken met de woorden van de taal bij hen die in de geestelijke wereld zijn; en waar die ideeën niet zijn, bestaan de woorden niet, want de ideeën worden woorden in de spraak.

(4). Verder werden aan hen deze dingen voorgelezen uit de Leer van de Kerk die in het gehele wereldrond is aanvaard: ‘Dat het Goddelijke en het Menselijke in de Heer niet zijn twee, maar één, ja zelfs één Persoon, geheel en al verenigd zoals de ziel en het lichaam’; deze dingen zijn vanuit de Athanasiaanse geloofsbelijdenis; en er werd aan hen gezegd: ‘Daaruit kunt u stellig de idee vanuit de erkenning hebben, dat het Menselijke van de Heer Goddelijk is, omdat de Ziel van Hem het Goddelijke is; dit is immers uit de Leer van uw Kerk, welke u in de wereld hebt erkend; bovendien is de ziel het wezen zelf en het lichaam is de vorm en het wezen en de vorm maken één, zoals zijn en bestaan, en zoals de uitwerkende oorzaak van de uitwerking en de uitwerking zelf’.

Zij hielden die idee vast en wilden daarvanuit ‘het Goddelijk Menselijke’ uiten, maar zij konden het niet; de innerlijke idee immers over het Menselijke van de Heer verbande en schrapte deze nieuw toegevoegde idee, zoals zij haar noemden.

(5). Nog meer werd aan hen voorgelezen, nu uit Johannes: ‘Het Woord was bij God, en God was het Woord; en het Woord is vlees geworden’, (Johannes 1:1,14); en uit Paulus dit: ‘In Christus Jezus woont al de volheid van de Godheid lichamelijk’, (Colossenzen 2:9); en er werd tot hen gezegd dat zij dit stevig in de gedachten vast zouden houden dat God, Die het Woord was, Vlees is geworden, en dat al het Goddelijke in hem lichamelijk woont; misschien kunt u zo het Goddelijk Menselijke uitspreken, maar toch konden zij het niet en zeiden openlijk dat zij niet de idee van het Goddelijk Menselijke kunnen hebben, omdat God God is en de mens mens is, en God een Geest is, en ‘over de Geest hebben wij niet anders gedacht dan zoals over wind of ether’.

(6). Tot slot werd tot hen gezegd: ‘U weet dat de Heer heeft gezegd: Blijft in Mij en Ik in u; die in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht, omdat gij zonder Mij niet wat ook kunt doen’, (Johannes 15:4,5).

Omdat enigen uit de geestelijkheid van Engeland aanwezig waren, werd aan hen het volgende voorgelezen uit een gebed van hen dat voorafgaat aan de Heilige Communie: ‘For when we spiritually eat the flesh of Christ, and drink the blood, then we dwell in Christ, and Christ in us’.

Indien u nu denkt, dat dit niet kan bestaan, tenzij het Menselijke van de Heer Goddelijk is, zo spreek daarom uit, het Goddelijk Menselijke vanuit de erkenning in uw denken; maar zij konden het niet; aan hen was immers deze idee zo diep ingeprent dat iets anders het Goddelijke van Heer was en iets anders Zijn Menselijke; zoals dat het Goddelijke van Hem eender was aan het Goddelijke van de Vader en het Menselijke eender aan het menselijke van een ander mens; maar er werd tot hen gezegd: ‘Hoe kunt u toch zo denken; kan het redelijk gemoed ooit denken dat God drie is, en de Heer twee?’

(7). Daarna keerden zij zich tot de Lutheranen, en zeiden dat de Augsburgse belijdenis en Luther, hebben geleerd, dat de Zoon van God en de Zoon des Mensen in Christus één Persoon zijn, en dat Hijzelf ook ten aanzien van de Menselijke Natuur de ware, almachtige en eeuwige God is, en dat Hij ten aanzien daarvan ook aanwezig is aan de rechterhand van de almachtige God en alle dingen in de hemelen en op aarde bestuurt, alle dingen vervult, met ons is, en in ons woont en werkt; en dat er niet een verschil van aanbidding is, omdat door de natuur, die met de ogen onderscheiden wordt, de goddelijkheid wordt aanbeden die niet met de ogen onderscheiden wordt, aldus dat in Christus God Mens is en de Mens God.

Nadat ze deze dingen gehoord hadden, antwoordden ze daarop: ‘Is het niet zo?’

Zij keken in het rond en zeiden gelijk daarop: ‘Deze dingen hebben wij eerder niet geweten en daarom kunnen wij het ook niet’; maar anderen zeiden: ‘Wij hebben het gelezen en hebben het geschreven, maar toch waren het, zodra wij daarover in onszelf en vanuit onszelf dachten, slechts woorden geweest, waarvan wij de innerlijke idee niet hadden’.

(8). Tenslotte zeiden zij terwijl zij zich tot de pauselijke keerden: ‘Misschien kunt u het Goddelijk Menselijke noemen, omdat u gelooft dat in uw Eucharistie in het Brood en de Wijn, en in elk deel ervan de volledige Christus is, en eveneens Hem als God aanbidt wanneer u de hosties toont en ronddraagt en verder omdat u Maria de moeder Gods noemt en dus erkent dat zij God, dat wil zeggen, het Goddelijk Menselijke, heeft gegenereerd’.

Toen wilden dezen hetzelfde uiten vanuit de ideeën van hun denken over de Heer, maar zij konden het niet, vanwege de stoffelijke voorstelling over Zijn Lichaam en Bloed, en vanwege de bewering dat de Menselijke mogendheid en niet de Goddelijke uit Hem is overgedragen op de paus.

Een van de monniken stond op en zei dat hij het Goddelijk Menselijke kan denken met betrekking tot de allerheiligste maagd Maria, de moeder Gods, en eveneens met betrekking tot de heilige van zijn klooster; een andere monnik kwam naderbij en zei: ‘Ik kan vanuit de idee van mijn denken het Goddelijk Menselijke eerder zeggen van de allerheiligste paus dan van Christus’.

Maar toen trokken de andere monniken hem terug en zeiden: ‘Schaam je’.

Na deze dingen werd de hemel open gezien en er verschenen tongen zoals kleine vlammetjes, die neerdaalden en bij sommigen invloeden; dezen vierden toen het Goddelijk Menselijke van de Heer, en zeiden: ‘Verwijdert de voorstelling van drie goden en gelooft dat in de Heer al de volheid van de Godheid lichamenlijk woont, en dat de Vader en Hij één zijn zoals de ziel en het lichaam één zijn, en dat God niet wind of ether is, maar dat Hij Mens is, en dan zult u met de hemel verbonden worden, en daardoor uit de Heer, Jezus kunnen zeggen, en het Goddelijk Menselijke kunnen zeggen’.

Einde hoofdstuk 5